

Sesijas dokuments

B9-0176/2024

11.3.2024

REZOLŪCIJAS PRIEKŠLIKUMS

iesniegts, noslēdzot debates par Komisijas paziņojumu

saskaņā ar Reglamenta 132. panta 2. punktu

par prasību atdot Rumānijas nacionālo bagātību, ko nelikumīgi piesavinājusies
Krievija
(2024/2605(RSP))

Nicolae Ștefănuță, Francisco Guerreiro, Henrike Hahn
Verts/ALE grupas vārdā

Eiropas Parlamenta rezolūcija par prasību atdot Rumānijas nacionālo bagātību, ko nelikumīgi piesavinājusies Krievija (2024/2605(RSP))

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā līdzšinējās rezolūcijas par Krieviju,
 - ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 167. pantu,
 - ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienību (LES) 3. panta 3. punktu,
 - ņemot vērā 1954. gada Hāgas Konvenciju par kultūras vērtību aizsardzību bruņota konflikta gadījumā,
 - ņemot vērā *UNESCO* 1970. gada Konvenciju par pasākumiem kultūras vērtību nelikumīgas ieviešanas, izvešanas un īpašumtiesību nodošanas aizliegšanai un novēršanai,
 - ņemot vērā *UNIDROIT* 1995. gada Konvenciju par zagtiem vai nelegāli izvestiem kultūras priekšmetiem,
 - ņemot vērā Reglamenta 132. pantu,
- A. tā kā 1916. gadā, centrālajām lielvalstīm apdraudot Rumānijas nacionālās bagātības, Rumānijas valdība un Rumānijas Valsts bankas pārstāvji parakstīja ar Krieviju protokolu, kurā bija izklāstīti noteikumi nacionālo bagātību nosūtīšanai uz Maskavu, kur šīs bagātības būtu drošībā un pasargātas; tā kā minētajā protokolā ir norādīts, ka “Krievijas valdība garantē [Rumānijas bagātību] sūtījuma drošību, deponējuma drošumu un atgriešanu Rumānijā”; tā kā 1917. gadā sekoja otrs sūtījums, kam bija pievienots parakstīts protokols;
- B. tā kā “nacionālās bagātības” šajā kontekstā nozīmē Rumānijas Valsts bankas zelta rezerves, ko veido zelta lietņi un retas monētas, kā arī kultūras un mākslas vērtības, kas ir daļa no valsts nacionālā mantojuma;
- C. tā kā Krievijas glabāšanā likumīgi nodotajās nacionālajās bagātībās kopumā ietilpa 91,5 tonnas zelta no Rumānijas Valsts bankas rezervēm, karalisko dārgakmeņu un retu monētu kolekcijas, kā arī nozīmīgas kultūrvēsturiskas vērtības, piemēram, valsts arhīvi, dokumenti, vērtīgi vēsturiski manuskripti, senas gleznas, retas grāmatas un daudzu valsts un privātu iestāžu kolekcijas, kas aptver vairāk nekā piecus Rumānijas vēstures gadsimtus;
- D. tā kā Krievija kopš tā laika ir atteikusies pilnā apmērā atgriezt Rumānijai nacionālās bagātības, neraugoties uz to, ka tas paredzēts parakstītajos protokolos; tā kā Rumānijas tautai no kultūras, vēsturiskā un institucionālā viedokļa būtu ļoti svarīgi, lai piesavinātās nacionālās bagātības nonāktu atpakaļ Rumānijā;

- E. tā kā Krievija kopš 2022. gada 24. februāra īsteno nelikumīgu, neprovocētu un nepamatotu agresijas karu pret Ukrainu, klaji un nepārprotami pārkāpjot ANO Statūtus un starptautisko tiesību pamatprincipus,
1. nosoda Krievijas Federāciju par Rumānijas nacionālo bagātību nelikumīgu piesavināšanos un patvaļīgu paturēšanu, kas ir Rumānijas un Krievijas 1916. un 1917. gadā parakstīto protokolāro dokumentu un juridisko atgriešanas garantiju pārkāpums;
 2. uzsver, ka Pirmā pasaules kara laikā apdraudētajiem un šo risku dēļ Krievijai glabāšanā nodotajiem artefaktiem ir nozīmīga numismātiskā un kultūras vērtība; uzsver, ka lielākā daļa šo kultūras, mākslas un arhīvu priekšmetu 1935. un 1956. gadā Rumānijai tika atgriezta, taču, neraugoties uz protokoliem, kas tika parakstīti, nogādājot bagātības Krievijā, Krievija nav atgriezusi 91,5 tonnas zelta, kas bija daļa no Rumānijas Valsts bankas rezervēm; norāda, ka Kremli deponētā Rumānijas zelta kopējā vērtība pašreiz ir vairāk nekā 5,5 miljardi EUR;
 3. norāda, ka 2003. gadā tika izveidota Rumānijas un Krievijas apvienotā ekspertu komiteja, kuras uzdevums bija pavērt ceļu diskusijām un centieniem panākt nacionālo bagātību atgriešanu; pauž nožēlu, ka gadu gaitā notikušajās komitejas sanāksmēs, arī pēdējā, kas notika 2019. gadā, nav izdevies panākt pušu vienošanos par bagātību atgriešanu; norāda, ka Krievijas Federācija — un pirms tam PSRS — nekad oficiāli nav atzinusi, ka minētās bagātības pieder Rumānijai un ka tās būtu jāatgriež;
 4. aicina Krieviju nekavējoties atgriezt Rumānijai 1916. un 1917. gadā Krievijā nogādāto Rumānijas nacionālo bagātību atlikušo daļu saskaņā ar parakstīto protokolu noteikumiem;
 5. uzsver, ka nelikumīgais, neprovocētais un nepamatotais Krievijas agresijas karš pret Ukrainu ir būtiski mainījis kontekstu, kādā var tikt apspriesta un definēta ES politika attiecībā uz Krieviju, tostarp diplomātiskās attiecības; norāda uz iespēju, ka aicinājums atgriezt Rumānijai tās nacionālās bagātības nākotnē varētu tikt iekļauts darba programmā, Eiropas Savienībai atsākot attiecības ar Krieviju, kad Krievija būs izpildījusi prasības attiecību normalizēšanai ar Eiropas Savienību, no kurām svarīgākā prasība ir pilnībā izbeigt visas Krievijas īstenotās militārās darbības Ukrainā un bez nosacījumiem izvest visus tās spēkus un militāro ekipējumu no visas starptautiski atzītās Ukrainas teritorijas;
 6. aicina Komisiju atbalstīt Rumānijas iestādes, tām meklējot likumīgus veidus, kā nodrošināt, lai nacionālās bagātības tiktu nekavējoties atgrieztas Rumānijai;
 7. uzdod priekšsēdētājam šo rezolūciju nosūtīt Padomei, Komisijai, Komisijas priekšsēdētājam / Savienības augstajam pārstāvim ārlietās un drošības politikas jautājumos, Eiropas Ārējās darbības dienestam, dalībvalstu valdībām un parlamentiem, kā arī Krievijas Federācijas prezidentam, valdībai un parlamentam.